

**KARLSTADS KOMMUN****KOMMUNLEDNINGSKONTORET**

Remissvar 2025-09-04

Landsbygds- och

infrastrukturdepartementet

**Remissvar – Ökad tydlighet, stärkt samverkan -
förutsättningar för framtidens regionala
utvecklingspolitik. Delbetänkande av SVESAM-
Utredningen för Sveriges sammanhållna
utveckling (SOU 2025:85)**

Dnr KS/2025:370 Dpl 1.1.4.4

Sammanfattning

Den tillsatte utredningen är angelägen och viktig. Karlstads kommun tycker att det är bra att regeringen tillsatt en sådan utredning.

Den regionala utvecklingspolitikens inriktning har legat fast de senaste 25 åren. Under dessa år har omvärlden förändrats samt att regionerna har idag ansvaret för genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken på regional nivå, vilket inte var fallet för 25 år sedan. Det är därmed ett bra tillfälle att se över ansvar, styrning, samordning och samverkan inom området samt att värdera huruvida den regionala utvecklings- och landsbygdspolitikens utformning bör se ut framåt. Ur ett kommunalt perspektiv är det viktigt att tydliggöra ansvaret mellan statliga myndigheter, regionerna och kommunerna.

Karlstads kommun tycker att utredarens kommittédirektiv samt delbetänkandet adresserar många och viktiga angelägna frågeställningar. Karlstads kommun lägger stort värde på att såväl kommittédirektivet som delbetänkandet betonar kommunernas roll i genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken samt att det kommunala planmonopolet ska lämnas orört.

I delbetänkandet föreslås en mindre ändring i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar. Ändringen avser ett förtydligande och det är att regionen ska samråda med det civila samhällets organisationer. Karlstads kommun anser att förtydligandet är bra. Civil samhällets förmåga och resurser är helt avgörande för det regionala utvecklingsarbetet.

Karlstads kommun	Webbplats	E-post	Organisationsnr
Postadress	karlstad.se	karlstadskommun@karlstad.se	212000-1850
Karlstads kommun	Besöksadress	Telefon	Bankgiro
651 84 Karlstad	Kontaktcenter	054-540 00 00	405-2213
	Västra Torggatan 26		

Karlstads kommuns synpunkter

Viktigt att civilsamhällets roll och funktionalitet tas tillvara i det regionala utvecklingsarbetet

Karlstads kommun tycker att det är bra att civil samhället skrivs in i lagen som givna aktörer som ska samrådas med och delar utredningens uppfattning att en lagändring behövs. Civilsamhället bidrar med lokal kunskap, engagemang och perspektiv som stärker den demokratiska legitimiteten i utvecklingspolitiken. Genom att inkludera ideella organisationer, föreningar och lokala initiativ skapas en bredare förankring av beslut och strategier

Kommunerna har betydande förmågor och befogenheter för att främja regional utveckling och kommunerna bör ges en mer framträdande roll

Karlstads kommun anser att kommunerna bör involveras mer i den regionala utvecklingspolitiken. Det kommunala grunduppdraget är av helt avgörande betydelse för en positiv samhällsutveckling i olika geografier samt att kommuners arbete med näringslivsutveckling, kompetensförsörjning och andra utvecklingsfrågor är av stor betydelse för regional utvecklingspolitiken och landsbygdspolitikens förverkligande.

Kommunernas planmonopol och roll i regional utvecklingspolitik är en grundläggande del av Sveriges samhällsbyggnadssystem. Karlstads kommun tycker att det är bra att delbetänkandet bekräftar och förstärker detta och att kommunernas planmonopol ska förbli orört. Planmonopolet ger kommunerna verktyg att styra utvecklingen utifrån lokala behov och förutsättningar – vilket är avgörande för att skapa platsanpassade lösningar i hela landet. Just platsanpassade lösningar är grunden för att den regionala utvecklingspolitiken ska få genomslag i hela landet.

Ett förtydligande av ansvar mellan statliga myndigheter, inklusive länsstyrelser, och regioner behövs

I det regionala utvecklingsarbetet är det många aktörer som behöver samspela och samhandla för att åstadkomma bästa utfall. Karlstads kommun upplever dock, att som kommun, att det ibland kan det vara svårt att förstå hur olika uppdrag destinerats och snarlika uppdrag ges både till statliga myndigheter, inklusive länsstyrelse, och region. Antingen behöver ansvaret mellan region och länsstyrelsen bli mer distinkt i dess karaktär eller så behöver det tydligare framgå vikten och värdet av samverkan när uppdragen är överlappande och av liknande karaktär.

Om länsstyrelserna får ett utökat uppdrag inom ramen för den regionala utvecklingspolitiken eller landsbygdspolitiken är det viktigt att länsstyrelserna ges förutsättningar att utföra dessa och inte hänvisar till kommunerna. Utökade statliga uppdrag till länsstyrelserna som i sin tur påverkar kommunernas kräver att staten tillskjuter medel.

Näringslivet är en nyckelaktör vad gäller att skapa sysselsättning, innovation och investeringar och det är därför helt avgörande att kommun, region och länsstyrelser tillsammans underlättar för näringslivet att finna rätt förutsättningar för expansion och nyetableringar. Just dialogen och samspelet med näringslivet upplever Karlstads kommun idag är otydligt och här behöver en tydligare förstärkt samverkan och samordning ske. Nuvarande situation skapar osäkerhet hos näringslivet vad avser vilken aktör som har befogenhet över vilka frågor.

Länsstyrelsernas möjlighet att balansera flera perspektiv

Länsstyrelserna har i uppgift att främja länets utveckling samt har uppgifter i fråga om bl.a. regional tillväxt. Länsstyrelserna arbetar på flera sätt för att bidra till hållbar utveckling, men när det gäller den ekonomiska dimensionen av hållbarhet har länsstyrelserna inte samma kompetens efter att det regionala utvecklingsansvaret gick över till regionerna. Det i sig innebär att det är svårt för länsstyrelserna att inneha en balanserande roll i olika utvecklingsprocesser. Risken finns att länsstyrelsens bevarandeuppdrag såsom kompetens vad gäller skyddande av till exempel natur- och kulturvärden samt tillståndsprövning inte beaktar ett tillväxtperspektiv. Karlstads kommun anser att det är viktigt att utredningen fortsätter adressera dessa frågor och värderar hur länsstyrelsernas uppdrag vad gäller att främja ekonomisk tillväxt kan tydliggöras.

En tydligare ansvarsfördelning, bättre resursanvändning och ökad effekt med ett samlat politikområde

Idag hanteras den regionala utvecklingspolitiken och landsbygdspolitik som två separata spår. På regional nivå finns idag ingen tydlig samordning och ansvaret är inte tydligt mellan olika organ. På statlig nivå har dock Tillväxtverket ansvar för samordningen. Karlstads kommun tycker att det finns skäl att värdera en sammanslagning av politikområdena. Kommunen anser att så länge det territoriella perspektivet beaktas ges förutsättningarna att kunna hantera dessa politikområden samlat. Därmed ser Karlstads kommun positivt på att ett samlat politikområde utreds, vi vill dock poängtera att detta behöver vara förenligt med det kommunala självstyret och inte innebära en ökad detaljstyrning.

Politiken behöver anpassas efter lokala och regionala förhållanden

Karlstads kommun tycker det är bra att utredningen utgår ifrån ett territoriellt perspektiv. Det är viktigt att det för såväl regional utveckling som landsbygdsutveckling får ske utifrån platsens unika förutsättningar – geografiskt, ekonomiskt, socialt och miljömässigt. I direktivet framhålls att staten ska ta territoriell och geografisk hänsyn samt verka plastbaserat. Vidare betonas statens ansvar för regionala utvecklingsfrågor och landsbygdsfrågor, där staten också behöver vara mer närvarande. Karlstads kommun står bakom denna del i direktivet, men vill betona att lokalkännedomen är väldigt viktig för regional utveckling och landsbygdsutveckling. Vi vill inte att eventuella ändringar ska leda till att vi får en mer centraliserad styrning framöver.

Karlstads kommun välkomnar särskilt att utredningen lyfter den territoriella

politikens betydelse för samhällets beredskap och robusthet. Kommunerna är den nivå som står närmast invånarna och bär ett avgörande ansvar både i det förebyggande arbetet och i hanteringen av samhällskriser. Det är i kommunerna som beredskapen konkretiseras – från trygg livsmedels- och vattenförsörjning till omsorg, skydd och stöd vid kriser.

Linda Larsson
kommunstyrelsens ordförande

Ulrika K Jansson
kommundirektör

UNDERSKRIFTSSIDA

**Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter:**

NAMN: LINDA MARIE LARSSON
TID: 2025-09-17 18:50:45 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation



NAMN: ULRIKA JANSSON
TID: 2025-09-17 20:07:32 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation

